

Halvårsrapport 2017

PenSam Liv forsikringsaktieselskab | CVR-nr. 14 63 89 03 | Hjemsted Farum

Indholdsfortegnelse

Udvalgte hoved- og nøgletal	2
Ledelsesberetning	3
Halvårsregnskabet	
Ledelsespåtegning	6
Resultatopgørelse	7
Balance	8
Egenkapitalopgørelse	10
Noter	11

Udvalgte hoved- og nøgletal

Resultatopgørelse i mio. kr.	30.06.2017	30.06.2016	31.12.2016
Præmier	2.748	2.768	5.514
Forsikringsydelse	-1.036	-1.146	-2.340
Investeringsafkast før pensionsafkastskat	2.122	3.565	6.776
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	-119	-124	-251
Resultat af genforsikring	-1	-1	-1
Ændring i livsforsikringshensættelser	-3.088	-4.191	-6.562
Ændring i overskudskapital	-167	-200	-337
Ændring i fortjenstmargen	-104	-76	-1.721
Pensionsafkastskat	-319	-532	-1.025
Overført investeringsafkast	-36	-63	-94
<i>Forsikringsteknisk resultat</i>	0	0	-41
Egenkapitalens investeringsafkast	36	63	94
<i>Resultat før skat</i>	36	63	53
Skat	-8	-14	-16
<i>Periodens resultat/Periodens totalindkomst</i>	28	49	37
Balance i mio. kr.			
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	94.690	87.626	92.103
Overskudskapital	3.422	3.128	3.296
Egenkapital, i alt	1.460	1.447	1.434
Aktiver, i alt	110.105	107.725	104.866
Nøgletal i pct.			
Afkastprocent	2,2	4,0	8,0
Omkostninger pr. forsikret i kr.	236	247	499
Egenkapitalforrentning efter skat	1,9	3,5	2,6
Solvensdækning	605,8	618,0	552,4

Ledelsesberetning

Indledning

PenSam arbejder for at sikre FOA-faggrupperne de bedste arbejdsmarkedspensioner. Det kræver blandt andet at pensionsordningerne har lave omkostninger og gode afkast.

En stærk fokus på en effektiv pensionsadministration skal være med til at sikre, at en stadig større del af kundernes pensionsbidrag går til deres pensionsydelser.

Et væsentligt element er etablering af en brancheløsning hos KMD der sikrer en effektiv IT-understøttelse, og tilsvarende at IT-driften håndteres robust og sikkert. Som planlagt er IT-driften samlet hos KMD ved udgangen af 1. halvår 2017.

Afkastet blev på 2,3% og afspejler valget af en diversificeret investeringsportefølje og at udviklingen på de finansielle markeder, var præget af stigende aktiekurser, en svækkelse af den amerikanske dollar samt et svagt stigende renteniveau.

Resultat

Periodens resultat

Periodens resultat før skat udgør 36 mio. kr. mod 63 mio. kr. for samme periode sidste år.

Egenkapitalen har fået et investeringsafkast på 20 mio. kr. og en nettorisikoforrentning på 16 mio. kr.

Periodens resultat efter skat udgør 28 mio. kr.

Resultatet er i overensstemmelse med forventningerne og anses som tilfredsstillende.

Realiseret resultat

Det realiserede resultat udgør 1.676 mio. kr., som er fordelt med 36 mio. kr. til egenkapitalen og 1.640 mio. kr. til kunderne.

De 1.640 mio. kr. til kunderne er fordelt med 1.559 mio. kr. til de kollektive bonuspotentialer og 81 mio. kr. til overskudskapitalen.

Det realiserede resultat er påvirket af positive investeringsresultater og overskud på dækninger vedrørende invaliditet.

Egenkapitalen og overskudskapitalen har i perioden dækket underskud i pensionskoncepterne PMF og Tradition garanterede. Denne tabsdækning udgør 21 mio. kr.

Egenkapitalen og overskudskapitalen har pr. 30. juni 2017 skyggekonti på 16 mio. kr., hvilket er uændret i forhold til ultimo 2016. Skyggekontiene forventes nedskrevet med en femtedel pr. 31.12.2017.

Indbetalinger, ydelser og omkostninger

Indbetalinger

Bruttopræmierne i første halvår 2017 udgør 2.748 mio. kr., som er 21 mio. kr. lavere end samme periode sidste år, hvilket primært skyldes færre modtagne engangspræmier.

Ydelser

I første halvår 2017 har kunderne modtaget ydelser for 1.036 mio. kr. mod 1.146 mio. kr. i samme periode sidste år.

Omkostninger

Administrationsomkostningerne udgør 119,6 mio. kr. pr. 30. juni 2017.

De gennemsnitlige omkostninger pr. forsikret udgør 236 kr. for første halvår 2017 mod 247 kr. for samme periode sidste år.

Hensættelser til forsikringskontrakter

De forsikringsmæssige hensættelser er steget med 2.587 mio. kr. til 94.690 mio. kr. pr. 30. juni 2017.

Kollektivt bonuspotentialer udgør 10.017 mio. kr. og er steget med 707 mio. kr. i forhold til ultimo 2016.

De kollektive bonuspotentialer er fordelt på fire rentegrupper, fire omkostningsgrupper samt ti risikogrupper.

Solvens- og kapitalgrundlag

Solvenskapitalkravet beregnes efter standardmodellen under Solvens II og en partiel intern model for levetid.

Specifikation af solvenskapitalkravet Mio. kr.	1. halvår 2017	2016
Risiko for længere levetid	609,5	647,1
Øvrige risici	61,0	254,4
Forsikrings- og omkostningsrisici, i alt	670,5	709,5
Markeds- og modpartsrisici, i alt	1.855,2	1.893,0
Operationelle og strategiske risici, i alt	93,9	98,9
Samlede risici	2.619,6	2.717,5
Diversifikation	-416,2	-432,4
Samlet tabspotentialer	2.203,4	2.285,1
Dækning af bonuspotentialer	-711,4	-705,9
Solvenskapitalkrav	1.492,0	1.579,2

Solvenskapitalgrundlaget består af egenkapital, overskudskapital og fortjenstmargen og udgør 9.036 mio. kr. pr. 30. juni 2017 svarende til en solvensdækning på 605,8%. Solvensdækningen udgjorde 552,4% ultimo 2016.

Investeringsvirksomhed

Investeringsafkast

Der er opnået et afkast på 2.122 mio. kr. før pensionsafkastskat, svarende til 2,3%.

Afkastet er i overensstemmelse med de positive forventninger, der var til markederne for risikofyldte aktiver fra årets start. Det er særligt børsnoterede aktier, der har bidraget positivt til afkastet, mens afkastet på alternative investeringer, herunder illikvid kredit, har bidraget negativt.

Valutakursreguleringer har haft en negativ effekt på afkastet, hvilket i væsentligt omfang skyldes en svækkelse af den amerikanske dollar. Hovedparten af valutarisikoen har dog været afdækket.

Det stigende renteniveau i 1. halvår 2017 har endvidere påvirket afkastet i form af negative kursreguleringer.

I nedenstående tabel ses afkastet og aktivfordelingen på de enkelte aktivklasser.

Investeringsafkast og aktivfordeling pr. 30. juni 2017	Afkast	Vægt i porteføljen
Investment grade obligationer	-0,1%	37,7%
Emerging Markets obligationer	-1,4%	9,6%
High yield obligationer	-1,5%	6,3%
Børsnoterede aktier	4,2%	26,0%
Alternative investeringer	-1,2%	20,4%
Investeringsaktiver i alt	0,7%	100,0%
Basisafdækning	-0,3%	-
Valutaafdækning	1,9%	-
Investeringsafkast, i alt	2,3%	-
Afkastprocent (Officielt nøgletal)	2,2%	

Afkast i pensionskoncepterne

Der er fastsat individuelle investeringsstrategier for de enkelte pensionskoncepter, hvor der blandt andet tages hensyn til garantiniveau, kapitalforhold og horisonten til kundernes forventelige pensioneringstidspunkt.

Pensionskoncepterne uden ydelsesgaranti, har i 1. halvår 2017 et afkast på hhv. 3,6% og 2,7%. Disse pensionskoncepter har relativt flere investeringer i børsnoterede aktier og alternative investeringer, og har dermed i perioden et højere afkast i forhold til pensionskoncepterne med ydelsesgarantier.

I nedenstående tabel ses afkastet i de enkelte pensionskoncepter

Investeringsafkast før skat	1. halvår 2017	1. halvår 2016
Fleksion	3,6%	2,3%
Tradition - ikke garanterede	2,7%	2,7%
Tradition - garanterede	0,1%	6,9%
PMF	-1,5%	15,4%

Øvrige forhold

Usikkerhed ved indregning og måling

Ved udarbejdelse af års- og halvårsrapporter foretages der i forbindelse med indregning og måling af visse regnskabsposter en vurdering, som omfatter skøn, som er behæftet med en vis usikkerhed. Ledelsens skøn og vurderinger vedrørende fremtidige begivenheder har indvirkning på indregning og måling af visse aktiver og forpligtelser og dermed resultatet i året og i de kommende år.

De områder der især er forbundet med skøn, er måling af dagsværdi af unoterede finansielle instrumenter samt forpligtelser vedrørende forsikringskontrakter. Områderne er de samme som ved udarbejdelse af årsrapporten for 2016.

Der er redegjort for dette i noten om anvendt regnskabspraksis i årsrapporten for 2016, hvortil der henvises.

Risikooplysninger

Der henvises til beskrivelse i årsrapporten for 2016, note 30 side 57-58.

Begivenheder efter balancedagen

Direktør Benny Buchardt Andersen er medio august 2017 udtrådt af direktionen. Direktionen udgøres herefter af Torsten Fels.

Der er i tiden fra den 30. juni 2017 til halvårsrapportens underskrivelse ikke indtruffet forhold, som efter ledelsens opfattelse har væsentlig påvirkning på selskabets økonomiske stilling.

Forventninger til hele 2017

Der forventes fortsat en tilfredsstillende udvikling i det samlede forsikringstekniske resultat samt det regnskabsmæssige resultat som helhed.

Resultatet for 2017 vil være påvirket af udviklingen på de finansielle markeder. Det er forventningen, at investeringsafkastet for 2017 vil være positivt men på et beskedent niveau i forhold til tidligere år.

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har i dag behandlet og godkendt halvårsrapporten for 2017 for PenSam Liv forsikringsaktieselskab.

Der er ikke foretaget revision eller review af halvårsrapporten.

Halvårsrapporten aflægges i overensstemmelse med Lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at halvårsrapporten giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. juni 2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter for første halvår 2017.

Endvidere er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som selskabet kan påvirkes af.

Farum, den 25. august 2017

Direktion

Torsten Fels

Bestyrelse

Per Larsen, formand

Dennis Kristensen, næstformand

Jørgen Klejnstrup

Mona Striib

Ivan Hansen, næstformand

Tine Thordén

Niels-Henrik Lehde Pedersen

Resultatopgørelse

1. januar – 30. juni

I t. kr.

Note	30.06.2017	30.06.2016
Bruttopræmier	2.747.593	2.768.319
Afgivne forsikringspræmier	-669	-706
<i>Præmier for egen regning, i alt</i>	<i>2.746.924</i>	<i>2.767.613</i>
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	867.349	459.643
Indtægter fra associerede virksomheder	30.390	4.802
Indtægter af investeringsejendomme	1.268	3.581
Renteindtægter og udbytter mv.	551.334	707.266
Kursreguleringer	779.771	2.492.121
Renteudgifter	-15.834	-4.340
Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed	-92.317	-97.844
<i>Investeringsafkast, i alt</i>	<i>2.121.961</i>	<i>3.565.228</i>
Pensionsafkastskat	-319.292	-532.123
Udbetalte ydelser	-1.035.602	-1.146.497
<i>Forsikringsydelser for egen regning, i alt</i>	<i>-1.035.602</i>	<i>-1.146.497</i>
Ændring i livsforsikringshensættelser	-3.087.561	-4.190.746
<i>Ændring i livsforsikringshensættelser for egen regning, i alt</i>	<i>-3.087.561</i>	<i>-4.190.746</i>
Ændring i fortjenstmargen	-104.441	-75.699
Ændring i overskudskapital	-166.724	-200.465
Erhvervelsesomkostninger	-109	-120
Administrationsomkostninger	-119.640	-123.702
<i>Forsikringsmæssige driftsomkostninger for egen regning, i alt</i>	<i>-119.749</i>	<i>-123.822</i>
Overført investeringsafkast	-36.047	-63.487
Forsikringsteknisk resultat	-531	3
Egenkapitalens investeringsafkast	36.047	63.487
Resultat før skat	35.516	63.490
Skat	-7.812	-14.014
Periodens resultat	27.704	49.476
Totalindkomstopgørelse		
Periodens resultat	27.704	49.476
Anden totalindkomst	0	0
Periodens totalindkomst	27.704	49.476

Balance pr. 30. juni

Aktiver

I t. kr.

Note	30.06.2017	31.12.2016
Materielle aktiver, i alt	1.102	1.271
<i>Investerings ejendomme</i>	103.226	102.743
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	45.080.830	39.515.288
Kapitalandele i associerede virksomheder	978.190	278.563
<i>Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt</i>	<i>46.059.020</i>	<i>39.793.851</i>
Kapitalandele	14.418.584	15.325.559
Obligationer	40.099.606	39.409.872
Pantesikrede udlån	764.318	1.020.400
Andre udlån	87.003	386.696
Afledte finansielle instrumenter	7.152.302	6.756.629
<i>Andre finansielle investeringsaktiver, i alt</i>	<i>62.521.813</i>	<i>62.899.156</i>
Investeringsaktiver, i alt	108.684.059	102.795.750
Andre tilgodehavender	16.020	18.770
Tilgodehavender, i alt	16.020	18.770
Aktuelle skatteaktiver	6.062	0
Tilgodehavende pensionsafkastskat	56.785	325.660
Likvide beholdninger	631.638	1.229.942
Andre aktiver, i alt	694.485	1.555.602
Tilgodehavende renter samt optjent leje	467.387	396.624
Andre periodeafgrænsningsposter	241.488	118.110
Periodeafgrænsningsposter, i alt	708.875	514.734
Aktiver, i alt	110.104.541	104.886.127

Balance pr. 30. juni

Passiver

I t. kr.

Note	30.06.2017	31.12.2016
Aktiekapital	125.000	125.000
Overkurs ved emission	1.162	1.162
Overført overskud	1.334.201	1.306.497
Foreslået udbytte	0	1.710
Egenkapital, i alt	1.460.363	1.434.369
Overskudskapital	3.421.849	3.296.352
Ansvarlig lånekapital, i alt	3.421.849	3.296.352
3 Livsforsikringshensættelser	90.503.226	88.020.719
Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter	4.186.378	4.081.937
Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt	94.689.604	92.102.656
Udskudte skatteforpligtelser	7.742	7.742
Hensatte forpligtelser, i alt	7.742	7.742
Gæld til kreditinstitutter	7.213.172	3.065.114
Gæld til tilknyttede virksomheder	237.273	95.488
Aktuelle skatteforpligtelser	0	4.124
Anden gæld	3.074.173	4.878.428
Gæld, i alt	10.524.618	8.043.154
Periodeafgrænsningsposter	365	1.854
Passiver, i alt	110.104.541	104.886.127

- 1 Anvendt regnskabspraksis
- 2 Fordeling af det realiserede resultat
- 3 Livsforsikringshensættelser

Egenkapitalopgørelse

I t. kr.

	Aktiekapital	Overkurs ved emission	Overført resultat	Foreslået udbytte for regnskabsåret	Egenkapital i alt
Saldo 1. januar 2017	125.000	1.162	1.306.497	1.710	1.434.369
Udbetalt udbytte	-	-	-	-1.710	-1.710
Foreslået udbytte	-	-	-	-	0
Periodens resultat	-	-	27.704	-	27.704
Anden totalindkomst	-	-	0	-	0
Periodens totalindkomst	0	0	27.704	0	27.704
Saldo 30. juni 2017	125.000	1.162	1.334.201	0	1.460.363
Saldo 1. januar 2016	125.000	1.162	1.252.985	2.365	1.381.512
Tilskud fra PenSam A/S	-	-	18.149	-	18.149
Udbetalt udbytte	-	-	-	-2.365	-2.365
Foreslået udbytte	-	-	-	1.710	1.710
Periodens resultat	-	-	35.363	-	35.363
Anden totalindkomst	-	-	0	-	-
Periodens totalindkomst	0	0	1.306.497	1.710	37.073
Saldo 31. december 2016	125.000	1.162	1.306.497	1.710	1.434.369

Noter

I t. kr.

NOTE 1

Anvendt regnskabspraksis

Halvårsrapporten PenSam Liv er aflagt i overensstemmelse med reglerne i Lov om finansiel virksomhed og Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser (Regnskabsbekendtgørelsen).

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2016, hvortil der henvises.

NOTE 2

Fordeling af det realiserede resultat

30.06.2017 30.06.2016

Selskabet har anmeldt en risikoforrentningsregel, hvor der for hver kontributionsgruppe er fastsat og anmeldt en tilstræbt buffer. Den positive del af den tilstræbte buffer minus den faktiske buffer (for hver kontributionsgruppe) forrentes med 6% i risikoforrentning til basiskapitalen. Risikoforrentningen fordeles forholdsmæssigt mellem egenkapitalen og overskudskapitalen.

Realiseret resultat, jf. kontributionsbekendtgørelsen	1.675.984	2.118.226
Fordelt til:		
Kollektivt bonuspotentiale	1.559.127	2.022.447
Overskudskapital	80.810	66.249
<i>I alt til de forsikrede</i>	<i>1.639.937</i>	<i>2.088.696</i>
Egenkapitalen	36.047	29.531
<i>Fordelt, i alt</i>	<i>1.675.984</i>	<i>2.118.227</i>

Gruffeforsikringerne er ikke omfattet af kontributionsbekendtgørelsen, hvilket er årsagen til, at selskabets resultat før skat ikke er identisk med egenkapitalens andel i ovenstående fordeling.

Fordeling af det realiserede resultat på kontributionsgrupper:

Rentegruppe Fleksion		
Kollektivt bonuspotentiale	828.347	1.067.227
Overskudskapital	34.887	29.116
<i>I alt til de forsikrede</i>	<i>863.234</i>	<i>1.096.343</i>
Rentegruppe Tradition - ugaranterede		
Kollektivt bonuspotentiale	405.013	718.568
Overskudskapital	21.299	17.664
<i>I alt til de forsikrede</i>	<i>426.312</i>	<i>736.232</i>
Rentegruppe Tradition - garanterede		
Kollektivt bonuspotentiale	85.012	71.915
Overskudskapital	24.695	18.458
<i>I alt til de forsikrede</i>	<i>109.707</i>	<i>90.373</i>

NOTE 2 (FORTSAT)

Fordeling af det realiserede resultat	30.06.2017	30.06.2016
Rentegruppe PMF		
Kollektivt bonuspotentiale	-33.786	-22.338
Overskudskapital	-71	1.010
<i>I alt til de forsikrede</i>	<i>-33.857</i>	<i>-21.328</i>
Risikogrupper		
Kollektivt bonuspotentiale	185.410	126.794
Overskudskapital	0	0
<i>I alt til de forsikrede</i>	<i>185.410</i>	<i>126.794</i>
Omkostningsgrupper		
Kollektivt bonuspotentiale	89.131	60.281
Overskudskapital	0	0
<i>I alt til de forsikrede</i>	<i>89.131</i>	<i>60.281</i>
Risikoforrentningen er opdelt på følgende grupper		
Risikoforrentning, rente	-252.946	-49.563
Risikoforrentning, risiko	0	0
Risikoforrentning, omkostninger	14.630	13.441
Fordeling af resultatet		
Investeringsafkast til egenkapitalen	19.609	18.394
Risikoforrentning til egenkapitalen	16.438	11.137
	36.047	29.531
Erhvervelsesomkostninger	-109	-72
<i>I alt</i>	<i>35.938</i>	<i>29.459</i>
Fordeling af risikoforrentning til egenkapital på kontributionsgrupper		
Fleksion	5.814	3.833
Tradition, ugaranterede	3.773	2.502
Tradition, garanterede	11.254	7.526
PMF	2.123	1.420
Risikogrupper	0	0
Omkostningsgrupper	-6.526	-4.144
<i>I alt</i>	<i>16.438</i>	<i>11.137</i>
Opdeling af skyggekonto på koncepter		
Omkostningsgrupper		
Egenkapital	6.746	12.153
Overskudskapital	9.656	25.821
<i>I alt</i>	<i>16.402</i>	<i>37.974</i>

NOTE 3

Livsforsikringshensættelser	30.06.2017	31.12.2016
Livsforsikringshensættelser primo	88.020.721	81.044.989
Fortjenstmargen primo	4.081.937	2.361.431
<i>Forsikringsmæssigehensættelser i alt primo</i>	<i>92.102.658</i>	<i>83.406.420</i>
Kollektivt bonuspotentiale primo	-9.309.568	-7.740.279
Netto akkumuleret værdiregulering primo	-5.558.423	-4.647.961
<i>Retrospektive hensættelser primo</i>	<i>77.234.667</i>	<i>71.018.180</i>
Bruttopræmier	2.747.593	5.513.593
Tilskrivning af afkast	1.115.308	3.297.353
Forsikringsydelse	-1.021.617	-2.187.507
Tilbageholdt PAL vedr. året	201.466	594.886
Betalt PAL vedr. tidl. år	-594.886	-536.933
Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus	-125.277	-249.380
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-88.173	-310.825
Andet	-14.416	95.298
<i>Retrospektive hensættelser ultimo</i>	<i>79.454.665</i>	<i>77.234.665</i>
Kollektivt bonuspotentiale ultimo	10.016.882	9.309.568
Fortjenstmargen ultimo	-4.186.378	-4.081.937
Brutto akkumuleret værdiregulering ultimo	5.218.057	5.558.423
<i>Netto akkumuleret værdiregulering netto ultimo</i>	<i>5.218.057</i>	<i>5.558.423</i>
<i>Saldo ultimo</i>	<i>90.503.226</i>	<i>88.020.719</i>
Fordeling af hensættelser:		
Rentegruppe Fleksion		
Garanterede ydelser	101.492	180.988
Individuelt bonuspotentiale	35.791.424	33.615.261
Kollektivt bonuspotentiale, rente	3.316.561	2.904.478
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	558.368	526.553
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	51.619	33.177
<i>Livsforsikringshensættelser Fleksion i alt</i>	<i>39.819.464</i>	<i>37.260.457</i>
Fortjenstmargen	3.073.433	2.928.425
<i>Forsikringsmæssige hensættelser Fleksion i alt</i>	<i>42.892.897</i>	<i>40.188.882</i>
Rentegruppe Tradition - ugaranterede		
Garanterede ydelser	62.816	291.961
Individuelt bonuspotentiale	23.977.258	23.257.960
Kollektivt bonuspotentiale, rente	4.815.815	4.528.569
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	374.148	318.109
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	32.696	27.621
<i>Livsforsikringshensættelser Tradition - ugaranterede i alt</i>	<i>29.262.733</i>	<i>28.424.220</i>
Fortjenstmargen	836.607	864.594
<i>Forsikringsmæssige hensættelser Tradition - ugaranterede i alt</i>	<i>30.099.340</i>	<i>29.288.814</i>

NOTE 3 (FORTSAT)

Livsforsikringshensættelser	30.06.2017	31.12.2016
Rentegruppe Tradition - garanterede		
Garanterede ydelser	15.915.090	16.478.484
Individuelt bonuspotentiale	0	0
Kollektivt bonuspotentiale, rente	373.261	390.301
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	38.219	25.152
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	1.544	3.177
Risikomargen	61.017	79.854
<i>Livsforsikringshensættelser Tradition - garanterede i alt</i>	<i>16.389.131</i>	<i>16.976.968</i>
Fortjenstmargen	185.739	193.421
<i>Forsikringsmæssige hensættelser Tradition - garanterede i alt</i>	<i>16.574.870</i>	<i>17.170.389</i>
Rentegruppe PMF		
Garanterede ydelser	4.400.439	4.631.672
Individuelt bonuspotentiale	0	0
Kollektivt bonuspotentiale, rente	245.360	327.695
Kollektivt bonuspotentiale, risiko	87.258	81.613
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning	1.692	2.989
Risikomargen	27.752	31.339
<i>Livsforsikringshensættelser PMF alt</i>	<i>4.762.501</i>	<i>5.075.308</i>
Fortjenstmargen	90.599	95.497
<i>Forsikringsmæssige hensættelser PMF i alt</i>	<i>4.853.100</i>	<i>5.170.805</i>
Gruppeordninger		
Garanterede ydelser	149.056	143.633
Individuelt bonuspotentiale	0	0
Kollektivt bonuspotentiale, rente	120.341	140.133
<i>Gruppeordninger i alt</i>	<i>269.397</i>	<i>283.766</i>
Fortjenstmargen	-	-
<i>Forsikringsmæssige hensættelser gruppeordningerne i alt</i>	<i>269.397</i>	<i>283.766</i>
<i>Afkastprocent pr. rentegrupper</i>		
Afkastprocent, rentegruppe Fleksion	3,4%	8,2%
Afkastprocent, rentegruppe Tradition ugaranterede	2,5%	7,8%
Afkastprocent, rentegruppe Tradition garanterede	0,1%	6,2%
Afkastprocent, rentegruppe PMF	-1,6%	13,8%
<i>Bonusgrader pr. rentegrupper</i>		
Bonusgrad, rentegruppe Fleksion	102,0%	100,9%
Bonusgrad, rentegruppe Tradition ugaranterede	117,5%	116,5%
Bonusgrad, rentegruppe Tradition garanterede	3,7%	2,7%
Bonusgrad, rentegruppe PMF	10,6%	10,9%

NOTE 3 (FORTSAT)

Livsforsikringshensættelser	30.06.2017	31.12.2016
Omkostningsresultat i %	0,0%	0,0%
Omkostningsresultat i t. kr.	5.636	-1.909
Kollektivt bonuspotentiale, omkostning i t. kr.	87.551	66.964
Risikoresultat i %	0,1%	0,4%
Risikoresultat i t. kr.	88.173	310.825
Kollektivt bonuspotentiale, risiko i t. kr.	1.057.993	951.427
Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat	2,2%	6,1%